

Sygn. akt III KK 48/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **D. G.**

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 lutego 2019r.

kasacji Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego

wniesionej na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w G. z dnia 28 września 2017r. w sprawie sygn. akt IV K [...] zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie II AKa [...]

**uchyła zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy
wyrok łączny Sądu Okręgowego w G. w zakresie, w jakim
połączono nim kary grzywnien (pkt III) i w tej części, sprawę
przekazuje Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w G. z dnia 28 września 2017 r. w sprawie sygn. akt IV K [...] połączono szereg kar pozbawienia wolności

i grzywnien, na które skazany został D. G. – w tym karę 80 stawek dziennych grzywny po 10 złotych orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 13 lipca 2016 roku w sprawie o sygn. akt II K 536/15.

Postępowanie umorzono natomiast w zakresie objęcia tym wyrokiem kary 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem w sprawie II K 536/15, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby – wobec stwierdzenia braku warunków do wydania wyroku łącznego w tym zakresie.

Wyrok ten zaskarżony został apelacją Prokuratury Rejonowej w G., wniesionej na niekorzyść skazanego, w której podniesiono zarzut obrazy przepisów prawa materialnego tj. art. 85§1 i 2 k. k. w zw. z art. 89 § 1 k.k. polegający na odstępieniu od połączenia z objętymi zaskarżonym wyrokiem łącznym karami pozbawienia wolności kary 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 13 lipca 2016 roku w sprawie sygn. akt II K 536/15, gdy podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez objęcie łączeniem również wskazanej wyżej kary 10 miesięcy pozbawienia wolności przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszania jej wykonania i orzeczenie wobec skazanego D. G. kary łącznej w postaci 5 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności, a w pozostałej części o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie o sygn. akt II AKa [...] zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że połączył kary pozbawienia wolności w sposób zawnioskowany przez skarżącego i orzekł wobec skazanego D. G. karę łączną 4 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok ten zaskarżony został kasacją Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego, wniesioną na korzyść skazanego, w której podniesiono zarzut:

- rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § k.p.k., polegającego

na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej i przy prawidłowo dokonanej zmianie wyroku Sądu I instancji w zakresie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności – utrzymaniu w mocy rażąco niesprawiedliwego rozstrzygnięcia zawartego w pkt III wyroku łącznego Sądu Okręgowego w G., w sposób rażąco naruszającego przepisy prawa karnego materialnego, tj. art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 71§2 k. k., poprzez połączenie grzywny orzeczonej wobec D. G., na podstawie art. 71§1 k.k. wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. akt II K 536/15 Sądu Rejonowego w G., z grzywną orzeczoną na podstawie art. 280§2 k.k. w zw. z art. 33 § 1,2 i 3 k. k., wyrokiem Sądu Okręgowego w G., w sprawie o sygn. akt IV K 13/16, pomimo braku ku temu przesłanek, gdyż kara grzywny wymierzona w sprawie o sygn. IIK 536/15 nie podlegała wykonaniu z uwagi na brzmienie art. 71§2 k.k., wobec objęcia wyrokiem łącznym orzeczonej tym jednostkowym wyrokiem kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, w konsekwencji czego stała się ona podstawą orzeczonej kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna w stopniu, wymaganym przez art. 535 § 5 k.p.k.

Zastrzeżenia budzi co prawda wskazanie jako naruszonego art. 433§1 k.p.k. w sytuacji, gdy Sąd Apelacyjny nie tylko rozpoznał apelację prokuratora w granicach podniesionego w niej zarzutu ale również co do zasady uwzględnił zawarty w niej wniosek o utrzymanie w mocy skarżonego wyroku łącznego w pozostałej części. W tej sytuacji nie tyle naruszony został wskazany przez składającego kasację przepis, co art. 71§2 k.k., gdyż uwzględnienie skargi prokuratorskiej wymagało zmiany skarżonego wyroku łącznego w szerszym zakresie niż wnioskował to prokurator, a uwzględnienie wniosku apelacyjnego doprowadziło wprost do naruszenia prawa materialnego.

Pomimo tych zastrzeżeń, kasację należy uznać za oczywiście zasadną, choćby z tego względu, że w tle podniesionego w niej zarzutu, wskazano również

na „*rażące naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 85§1 i 2 k.k., art. 86§1 k.k. i art. 71§2 k. k.*”.

Bezsprzecznie, zgodnie z dyspozycją art. 71§2 k.k., w razie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności, grzywna orzeczona na podstawie art. 71 § 1 k.k., nie podlega wykonaniu. Grzywna taka jest bowiem integralnie i wyłącznie związana z faktem wymierzenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Tak więc Sąd Okręgowy choć błędnie umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym warunkowo zawieszonych kary 10 miesięcy pozbawienia wolności z wyroku II K 536/15, to postąpił prawidłowo łącząc kary grzywn, w tym karę 80 stawek dziennych grzywny po 10 złotych orzeczoną tym wyrokiem. Sytuacja ta uległa zmianie dopiero wówczas, gdy Sąd Apelacyjny dokonał zmiany zaskarżonego wyroku łącznego obejmując łącznie również wskazaną warunkowo zawieszoną kary 10 miesięcy pozbawienia wolności. W tej sytuacji, z mocy ustawy (art. 71§2 k.k.), ustała możliwość wykonania grzywny, przestała ona bowiem być orzeczona obok warunkowo zawieszonych kary pozbawienia wolności. Nie ulega wszak wątpliwości, że połączenie tej kary do wspólnego wykonania z innymi karami pozbawienia wolności wywołało taki sam efekt, jak zarządzenie jej wykonania (choć w innym wymiarze).

Uwzględniając zatem zarzut podniesiony w apelacji, Sąd Apelacyjny nie mógł uwzględnić zawartego w niej wniosku i winien dokonać również jego zmiany, w części, w jakiej połączono nim jednostkowe kary grzywn.

W tej sytuacji kasację należało uznać za oczywiście zasadną.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny powinien rozważyć omówione wyżej okoliczności związane z prawidłowością rozstrzygnięcia o połączeniu jednostkowych kar grzywn, zwłaszcza w kontekście zmiany, której dokonał w wyroku łącznym z dnia 28 września 2017r.